

somniarunt. Exempla plura suppetere his, quæ dico, fidem facientia, si quis hæc prolixiore disputatione ventilari possit, quæ Lectionem huius rei sciendæ avidum ad alios auctores remittit, qui plenius & planius hanc materiam tractaverunt. An verò aliqua ars ejusmodi revera detur, quæ futura certis prædictionibus & hariolationibus augurari queat, neque affirmo, neque nego sed potius opinor, si stellarum naturam, vires ac proprietates probe exploratas haberemus, nullum omnino dubium fore, quin longè ulterius tam in Astronomiâ, quàm Astrologiâ progressuri, ac proinde, majoribus in utraque progressibus factis, longè certiores, & evidētiore cas reddiduri simus. Nosstram, quâ hæctenus uti solent artifices, Astrologiam falsè in præloquio pag. 2. col. 2. ridendæ faciemus, & historia ridicula iisdem præmissa, quæ ibi videntur. Astra cuncta Terrenum Globum circumcuncta non solo Lumine suo in Sublunaria Corpora agere putat, sed & influentis illis suis ex tam vastis corporibus assiduo effluxu emanantibus, & in Sublunariis Corporibus effectus mirabiles producentibus, quæ influentia, seu Astrales exhalationes in aerem ex suis Corporibus syderis effluentes, & suorum Corporum qualitates, proprietates, vires, & naturam obinentes ita operari proculdubio solent, ut ipsa sua Corpora affecta sunt, ex quibus egrediuntur. Mixtas porro inter se, quæ mutuo concursu coniunguntur, varie etiam temperari, & mutari, quis non credat, ac non opinetur, variis modis ipsarum operationibus Sublunaria affici, & mutari. Taliū propitiatum & virium in quovis Corpore Sydere si quis probe gnarus esset, meo quidem iudicio veram posset consequi Astrologiam judicariam, Planetariam, Genethliacam, aut Astronomiam, quibus titulus illa nostra vulgaris insigniri solet, propter imbecillitatem & ignorantiam nostram necesse coniecturalis existens, & vitio hominum plus vanitatis, quàm veritatis complexens. *Henricus Astedius Encyclop. lib. 17. Prænotat. part. 4. cap. 1.* Qui, inquit, Astrologiam superstitionis damnant, usum per abusum tolli putare videntur. Virilitas autem ipsius inde manifesta est, quod Eclipses, tempestates & infinita alia per hanc prædicantur. Hinc Astronomia traditur propter Astrologiam, & ad eam refertur, tanquam ad finem, & ad usum. Cur enim docemus, & discimus Sphæram, & Planetarum Theorias? Annon ut vires Stellarum cognoscamus, & res futuras, quatenus per imbecillitatem nostram fieri possit, prædicemus. Sed tot tantique vanitatibus & anilibus & puerilibus referta est, atque repleta hæc laudatissima scientia, ut nesciam, ridendane potius, an desendenda sit ipsius methodus, pro ut à plerisque traditur. Tamen autem tantus sit huius doctrinæ abusus, non tamen ideo rejiciendus est usus, sed potius ab illo pessimo usu distinguendus: Quod quidem nos facere conabimur pro virili nostrâ, sequenti magnum illum Astrologum Davidem Origenem, ex quo adhibitis aliis Epitomen trahimus, in qua si quid ætæ præteritæ, aut Socrædis Chaldaicæ sapientia, in dictum est. Epitomen hanc satis succinctè, & breviter dicto loco Author laudatus proponit, & quæ totam artem concernunt, evidenter, & luculenter admodum docet, quæ tamen ars, ut ante diximus, ob fundamenta & principia sua incertiora, etiam incerta, & plane coniectoria manet, nihil in se habens certitudinis, utpote quæ coniecturis tantum futura providere moliens à veritate ut plurimum aberrat, & casu tantum fortuito, quæ vera prædicat, assequi videtur. De Tychone Brahe in Vita ejus doctissimus Gassendus refert, quod magni semper Astrologiam usque ad ultimum vitæ suæ tempus fecerit, culpamque incertitudinis artium benè constituta descripsit, non verò ipsis astris, quod futura non significarent. Id enim semper defixum habuit, quod de stellis Fixis acturus in Progymnasmatibus expressit, cum de illis loquens, Præterquam, inquit, quod per se varios, satisque evidentes fortiantur effectus, Planetarum ipsorum vires stimulant, & in actum deducunt, cum sint tanquam Matres, ab his veluti Patribus impregnate, atque fecundate, factique suos versus Terram, Centram Universi, perpetuo edant. Quare & cogitare copit, ut de Astronomiâ instauranda, ita & de novâ Astrologiâ condenda, in quâ directiones quidem & revolutiones inter cætera retineret, sed secus ac fieri solet, deduceret. Fallaciam autem & vanitatem Astrologie qualis ad eum pervenit, non modo agnovit, verum etiam risit. Sic in libro de Stella Nova neque repetere ex illis quicquam voluit, quæ de Astrologiâ in præcedente libro dixerat, neque immorari in discutendis iis,

quæ alii Auctores Astrologica invexerant. De Leontio, alioquin amico suo loquens; Si illis, inquit, calculum Astronomicum, in quo admodum felix, & expeditus erat, solummodo exercuisset, & Astrologica Iudicia, aut intacta reliquisset, aut certe moderatius, aut circumspectius attingisset, forte id non solum sibi ipsi, sed & toti arti magis fuisset honorificum, nec tot calamitatis passim obnoxium. In libro de Cometa carpit Dappodium celeberrimum illum Astrologum his verbis: Longè præstitisset, ipsum per exquisitas observationes, adhibitis Geometricis demonstrationibus, licet hanc direxisset, & certi aliquid in his constituisse. Quâ sanè in re præstantiorem operam collocasset, quàm in ambiguis, & nondum satis perspectis Astronomorum vaticiniis, quæ cum in Mundo coevis Syderibus sepe numero longè alio eventu sese exhibeant, quàm ferunt eorum Apotelesmata; sanè in his novis generationibus, quarum situs & origo hæctenus incognita latuit, multò minns certitudinem ratam exhibebunt. Non modo id, inquam, pluraque in alios, quos appellat Astrologastros, sed etiam inter recentenda observationum tempora, quibus in uno loco ferentur, in alio forent nubila, prædictiones Astrologorum non posse in hac re succedere arguit. Et maxime quidem, dum Hæcæti observationes cum suis comparans: Evenit, inquit, ut ob id Meteorologicarum prædictionum ratio admodum intricata, & difficilis, ne dicam impossibilis esse, vel hoc solo documento convincatur; signum in tam parva interceptæ Horizontum contraria fere constitutio aeris, & nubium penè semper extiterit, ut ex collatione dierum, in quibus & ego observationes habuimus, facile constabit. Vix enim invenies, quin cum hic ferentur, illic obscurum, & viceversa, extiterint. Viderint itaque ii, qui diarias Prognosticationes mutationum aeris conscribunt, nun differant longitudinis & latitudinis tantilla in Orbe Terræ, Schemata, Syzygiarum Luminarium, & reliquorum Planetarum commutationes, unde suas Prædictiones depromunt, tantum alterare possit, ut tam diversam aure mutationem in Bohemiâ & heic producat, quod vix eos, etiam si Lynce oculatiore essent, deprehensuros existimo. Tum in libro Epistoliarum; ubi inter cætera ad Rothemannum scribens occasione Eclipsos, cuius tempore non modo in Angliâ, sed etiam in Cimbriâ Cælum fuisset planè ferentem, in Hueniâ autem multum, & in Hassia omnino obscurum & pluvium: Hinc manifestum evadit, inquit, quam frivolo & incerto fundamento Astrologorum vulgarium Meteorologica Prædictiones nitantur, cum in tam vicinis horizontibus aeris constitutio sepe toto cælo differet. Quod autem decem Astrologiam vanam fallacemque habuerit, quatenus existente solum generali Cœlestium Corporum efficacia, & diversitate specialium effectuum à specialibus proximisque causis pendente nulla esse Ars Astrologia potest, quæ, præstarum ignorantia specialia effectus prænotat, ac prædicere, & maxime quidem velantes ad res humanas, valeat. Ostendi id potest, vel ex Keplero, qui ipsi conversatus est extremis vitæ temporibus, & quo nemo melius, quæ ejus mens foret, perspicere potuit. Quo fit, ut non pigeat locum integrum, ex Præfatione in Rudolphinas Tabulas huc transcribere, ubi errore commemorato Prutenicarum Tabularum, quæ anno speciatim 1625, exhibuissent Martem quinque proximè gradibus, quam in Cælo esset, promotiorem, hic pergit: Huiusmodiigitur aberrationes Prutenicarum, cum inde, ex quo ille fuerunt editæ, viri docti, & in Syderum observationibus exercitati (quos inter summum suo merito commemorandus est, ut Corypheus, illustrissimus Cætorum Princeps Guilielmus) deprehendissent, coortus est denique Tycho Braheus ex Regni Danie Nobilitate præcipuâ, qui posthabitis cæteris equalium studiis, Astronomie restauracionem ingenti animo complexus, hoc unicum opus sibi delegit, in quo ætatem transigeret, opesque avitas splendidas, quibus erat suffusus, impenderet. Quodque in præcipuâ gloria parte censeo, fecit hoc ille animo ab omnibus superstitionibus Astrologicis vacuo, inque unum solum finem totius Philosophiæ supremum, in Cognitionem Dei, & sui ipsius cretissimum: quod cum in scriptis, & cæcinitibus, quibus delectabatur, tum in quotidianis colloquiis equalitatis constantissimâ reddidit contestatissimum. Astrologorum verò vanitatem, inertiam, ignorantiam, & sordes plurimum, & deridere, & delectari ejus solitus; sic tamen, ut Syderum effectum in sublunariis Partem Philosophiæ præstantissimam nequaquam negaret, gnarus, effectus illos Syderum generales ab Eventibus ipsis in rebus humanis individuis accuratissimo iudicio distinguere. Quod cum non caperet vulgus hominum, ad miraculosas prædictiones credulum, ad rumores falsos disse-

minan-

minandas promptum, utraq; re vanissimum; nonnunquam virum innocentissimum, inepto ejus famæ studio, sermonibus obliquis, & invidiæ Magnatum obiectis. Hæctenus de Tychonis Brahe sententiâ Astrologum concernente Gassendus.

Christophorus Scheinerus Lib. 4. part. 2. cap. 11. pag. 604. Rêse Vrsine, Astrologiam usitatam & hæctenus receptam vanitatis arguit, & Solari Phænomeno maculas nuper animadversas exhibente refelli ait. Astrologus, inquit, ex motibus cælestibus, & variâ ad Solem habitudine, sit, & aspectu, inter quos conjunctiones maximi sunt, varios effectus, & rerum Sublunarium futuros eventus inter cætera prædicat, &c. Sed quàm verè, quàm benè, vel ex hoc unico Solis Phænomeno ostenditur. Ex quo, quanquam per singula eundo, possem veritates multiples proferre, quâ tamen tempore parco, brevitati consulo, & studiosi Lectoris ingenio, & sagacitati multa committo. Vnam duntaxat insitit omnium hæc vice propono Veritatem, videlicet: Ex hoc Solis Phænomeno Astrologie Iudicaria vanitas clarissime detegitur. Nam cum ex hoc Phænomeno perpetua Solis variatio accidat, necesse est, omnes Astrorum influentias similiter alterari. Atmosphæra quoque condita, de qua ipsi vel parum vel nihil tractant, ipsorum nugata fundamenta ex aspectibus & dignitatibus Planetarum arbitrarie deducta penitus destruit. Audi quid hanc rem doctissime disputet Octavius Farnesius in Quæstionibus Philosophicis lib. 2. Philosoph. Naturalis cap. 113. pag. 117. Num. seu thesib. 756. 757. 758. Est aliqua, inquit, indurata cæli motio in hominem, dum organa corporea vel melius, vel deterius habent, directâ verò in ipsam animam nulla est. Attendax igitur est divinatricis, quæ dicitur Astrologia, meritoque ex cœlesti humano exturbantur Generethliaci, qui de futuris contingentiis ex stellarum cursu, sitque divinationem proficiunt, quam nesci non possunt. Sonnia sunt, quæ futura præcognant in Stellarum compositione; nec verò mirum est, si ubi multa mentis sunt, aliquid veri eventus aliquando, sicut casu fit, ut aliquid veri eventus ex ostentis somniorum. Creditum est hæctenus, hos ipsos Divinatores facile notare potuisset, in quo quisque scire, quæ cælesti statu conceptus fuerit, & in quo natus horoscopo, datumque ipsi etiam est, ut de corporis habitu deque complexionem fumerent conjecturam: Sed hæc ipsa quam nunc incerta censenda sunt, factâ additione Astrorum per nova instrumenta totque maculis in Sole deprehensib. nullâ certâ lege, quæ hæctenus observari poterit, in immenso illo lucis campo pererrantibus. Hæc ibi, & rectè quidem: Nam si nodis Eclipsib. si Capiti inquam, & Caudæ Draconis, adeoque Eclipsibus Lunaribus, & Solaribus, magnam vim & prærogativam, antiquorum experientiis, ut ajunt, roboratam, attribuant. Ad oculis cerè Solaribus insignioribus multò plus deferant. Nam Solem etiam ipse Eclipsant, & licet tantam ipsius portionem ad visum nostrum non abscondant, inducunt tamen illum Eclipsim toti Orbi, id quod Luna nunquam facit. Deinde Macula cujusvis inter nos & Solem interpositio non durat tribus aut quatuor tantum horis, sed multis plerumque diebus. Vt autem Macularum & Facularum generationes præcisci nequeunt: Itâ operationes Solis, & influentia specialia ab ipsis præcisci nequaquam potest. Hæctenus de Astrologia Scheinerus.

Helmontius in Medicinâ Inaudita, tit. Astra non necessitant sed inclinant, &c. Sequitur ergo, quod sapiens non dominabitur effectibus, qui sunt copulati ad astrorum revolutiones, tanquam causas; neque dominabitur astris tanquam signis, ut videlicet ea queat mutare, pro suo libitu; sed tantum prævidens, quod septem erroneas Blas motuum, vel alteracionum conceitauri, unde sterilitates, frigora, calores, annonæ caritates vel similia necessario consequuntur, poterit sibi de necessariis providere, adeoque astrorum fluxu natâ incommoditatibus obviando à posteriori quadammodo dominari. Hoc nomine Astrologus non excedens Meteorici limites à Sacris inter sapientes refertur. Quam tesceram si prædictiones Astrologice temerario ausu exceperint, nedum vane sunt, ac coniecturales: Sed utraq; Sacrorum Paginâ explosæ nomine Angurum cæli. Adeo ut rectè S. Ambrosius illas comparat telis Aranearum, quæ quidem musci & culicibus, seipsas irretitionibus, captandis inferunt, à robustiore vero animali facillimè distinguuntur. Sic nempe hæc prædictiones credulæ, minime firmatas in fide captant. Quod autem in se sint vane, & coniecturalibus regulis formate, probat. Quia mittuntur duplici fundamento, Nullo nempe, & Falso. Ex parte Nullitatis est, quod velint septem Planetis attribui figuram, inclinationem, fortitudinem, ingenium, fortunam, & mortem nati: Cum Deus stellas tantum in signa, tempora, dies & annos, non autem in causas prædictionum destinaverit. Adeoque si contradicant

eiusmodi prædictiones destinatio & falsa. Secundo, quia hæctenus constat de Schemate sive ordine curius & Venus ferantur Orbis iuxta Ptolemaum & omnes judicantur paribus circulis circumferentia opticus sic exploravit. Concludendum, illo fundamento nitentes sint Sole inferiores. Deinde si munt præter Solem fidem) circumta potestatis in iudiciis, & tancula sive stella in Sole, vel illi p joris autoritatis ad refellendum Et stella, quæ nuper circa lovent regulas sine fundamento scripta. Vi interim fileam de Copernican caret effectis, & non parva amant suum consensum, quâ i dubio omnia Phænomena & P certum est punctum Nativitat vacient, necesse omnino præ junioribus annis decipit plurimionibus: Sed cum mihi satisfact accidentia nati punctum nativ necessarium, si ex astris illa accet, tandem ex parte magni Ele mirum quod anno ætatis sue 2 nupta: Equitis gradum natum annum x i x. in aucto vultus in rheda fractum sibi, adjuvne yrum rerum observationibus. i x. Inni, & horâ inter v c l o l o o i v. Advi ipse quoque quæstione in alius regim aureorum, quâ punctum lari ex præfatis accidentibus poctum Nativitatis attingit, sed per septem puncta sper fementis terim antegignant, quæ negaba punctum esse, per quod ejum sed quidem illud punctum repe In rei tamen veritate natus er punctis post horam i x. Solare deinceps ergo penitentia, luci sitte fundamenti prædictionum adeo ipsemet fateatur, eccentrica, & penè impossibilia ad fa sonat, ignorari calorem orbis postis his absurdis fementis affinia. Novè remedium, quo in partu flaret, eoque potu fca mulier claurit, sique cludi Tristina Hermetis de Empycho core & felle anquilla, siccatis alibi. Falsitas denique magis a frigidum & Melancholicum, citantem, plane malum, quia quia calidam & siccam (non s bellatorem, homicidam, & fignis. De aeris verò naturâ neos, bonos, prout Lunam atq midos de naturâ aquæ & phleg cres. Soli vero calidissimo mo nec elementum. Quocirca vel male attribuntur potestates e proprietatum stellarum, quibus dare Blas alteracionum his infesta falsitates. Nam inprimis m 2. Terra qualitates esse præ mentalia collocant. 4. Non est qua Deus fecerat, erant bona proprietate causatâ, ad qual itatibunt stellis causalem vim marum qualitatum relationem stylogi, tante sint nuditates summa non nisi coniectura, mo non est mirum, quod mille beat nunc iterum suos quadring possit. Quisquis ergo es Lect pere. Cælum autem tam suu, sive cæcitare alium nemo ada

Antistars detur.

Astrorum vire.

Sententia Henrici Astedii.

Tychonis Brahe.

Christophorus Scheinerus.

Octavius Farnesius.

Helmontius.